

Friluftsliv har testet et lite utvalg av de utallige kuppelteltene som finnes på markedet.

Felles for alle er at de bygger på prinsippet med kryssende buer. Alle, med unntak av ett, har stengene koblet til innerteltet.

TEKST: REDAKSJONEN.
FOTO: BENGT E. ROTMO

Kriteriene for teltene var at de skulle ha plass til to personer på vintertur og tåle værforholdene den kaldeste årstiden kan gi. Teltene har derfor de fleste bruksdøgnene under vinterforhold. Vi har brukt teltene på alt fra korte overnattingsturer til ekspedisjoner av lengre varighet. Antall testdøgn pr. telt varierer fra snaut 20 til over 50 døgn. 20 døgn er i minste laget til å oppdage slitasje, men nok til å si noe om funksjonalitet, løsninger og praktisk bruk. De mest brukte teltene har så mange døgn at større slitasjeproblemer bør være avdekket.

Fordeler og ulemper

Det finnes friluftsfolk som sverger til denne teltypen og de som holder seg langt unna. Det er dermed naturlig at den har sine svakheter og styrker. Teltene har kryssende buer. Det gjør oppsettet litt mer komplisert enn for et vanlig tunneltelt, som kan klare seg med to stenger. Fem stenger, med flere krysningspunkter, må nødvendigvis bli vanskeligere å håndtere. Egenvekten til stengene gjør også disse teltene merkbart tyngre enn de letteste tunnelteltene.

Kryssende stangkonstruksjon tåler imidlertid større påkjenning enn to frittstående buer. I grove trekk kan man si: Jo flere krysningspunkter, jo større påkjenning tåles.

Mens tunnelteltet ikke liker sidevind, er konstruksjonen med kryssende buer mindre utsatt for skiftende vindretning. Kuppelteltene har videre en god aerodynamisk form som ytterligere styrker

Med trening og små modifikasjoner er det raskt å slå opp denne typen telt.

evnen til å ta i mot sterk vind. Stengene er som nevnt festet til innerteltet, noe som gjør at duken i innerteltet alltid er stram og fin, nærmest uansett hvordan man setter det opp. Minuset med dette er at man i utgangspunktet må sette opp innerteltet først og så klippe på ytterteltet. Er man ute i skikkelig regn

eller sludd, rekker det faktisk å bli temmelig vått før man har fått den endelige taket over hodet. En fordel på de aller varmeste dagene er derimot at teltet kan brukes uten yttertelt.

Manglende stormmatter

Felles for teltene i denne testen er at de

ikke har stormmatter hele veien rundt. Noen har stormmatter på kortsidene, mens det på andre er helt fraværende. I tillegg går ikke ytterteltene helt ned til bakken på fire av teltene. På disse teltene blåser snø lett innunder ytterduken og opp på innerteltet. Dette vil i beste fall si at det blir litt vått og trekkfullt. I verste

fall fører dette mange titalls kilo med snø opp på innerteltet, med stanknekk og teltekollaps som resultat. For å unngå dette kan man spa snø inntil, og over kanten på ytterteltet. Det resulterer i dårlig lufting på modellene uten egne lufterventiler. Man kan også grave teltet ned noen titalls centimeter der det er

mulig, men la det være en glippe som gir den etterlengtede luftingen. Det er en arbeidskrevende løsning og strengt tatt ikke ønskelig når man bryter camp hver dag. Snødrev vil dessuten lett legge seg i gropa og tette luftingen.

Alt i alt blir det mye mer fuktig i teltene som ikke har lufterventiler høyt oppe på veggen.

Fortelt mot vinden

Alle teltene har to innganger, noe som er en stor fordel. Det er dessuten kun ett av teltene i testen som ikke har en egen stangbue som spenner ut det største forteltet. Teltene med slik bue har lavere inngangshøyde ved denne inngangen enn på inngang nummer to. Forteltet er derfor et naturlig punkt å sette mot vinden, fordi teltet takler mer vind fra denne siden og fordi det er enklere å gå inn på motsatt side – der hvor inngangen er høyest.

Ingen av forteltene er direkte store, så man skal være forsiktig med fyring inne i forteltet. Faktisk er det betydelig større tabbektote inne i selve teltet, men resultatet av en skikkelig primusflause er potensielt farligere. Det bør i denne sammenhengen nevnes at alle teltleverandører fraråder åpen flamme inne i telt på det sterkeste.

Vinterteltet

Telting om vinteren kan i mange områder være utfordrende. Forskjellen mellom et bra og dårlig telt er i verste fall forskjellen mellom liv og død. Det er derfor ikke her man skal gå inn for å gjøre de største besparelsene, i hvert fall ikke om det går på bekostning av kvalitet. Man skal i tillegg velge en løsning som gjør at man med sikkerhet kan få opp teltet nærmest uansett værforhold. Når den verste stormen setter inn er det for sent å trene på teltoppsett. Teltene som i denne testen er alle produkter som er laget for å tåle mye. Om man har drillet oppsett av teltet skal man være godt rustet for den fjerde årstiden uansett valg.

Rigging av telt for pulktur

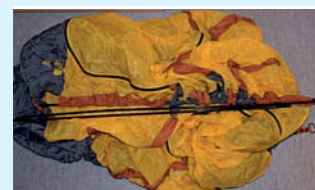
Benytt hele pulkens lengde ved å tape sammen stangleddene på teltstengene, slik at du får stangledd som er like lange som pulken. Det blir da færre operasjoner når man skal sette sammen stengene, og mindre risiko for skader på teltstengene.

Ikke ta stengene ut av stangkanalene. For telt hvor stanga festes i malje i begge ender, må én ende festes. Tre enden på stanga igjen, nom malja, så sikrer du enden med strips eller en taustump. Da blir stanga sittende om tauet er tykt nok.

Når man pakker sammen teltet skyver man stangkanalen ned til den har fått plass på et av de sammensatte leddene. Stangleddene kan så legges sammen.

Når teltet ligger klar i pulken ligger stengene øverst, så innertelt med deler av hver stang i kanalen og under dette ligger ytterteltet. Ytterteltet bør ha minimum et punkt festet konstant til innerteltet, slik at det aldri er noen tvil om hvor man starter. Både inner- og yttertelt bør være festet til pulken med en taustump.

Modifikasjoner som dette kan gjøres på de aller fleste kuppeltelt. De faktiske løsninger varierer, men prinsippet er det samme. På teltene som ikke har stangkanaler kan man enten bruke hempene, eller lage en erstatning for kanalene. Dette er omtalt under teltene det gjelder. Med et slikt oppsett vil to godt trene personer slå opp denne boligen og rigge campen like fort som med hvilket som helst tunneltelt nærmest uansett vær. De fleste teltene av denne typen kan også rigges slik at ytterteltet også slås opp sammen med innerteltet, selv om det kan bli uoversiktlig når man får vind mellom inner- og yttertelt. Men med mye trening kan dette gjøre jobben raskere.

Mål og vekt

Vekten er kun målt for duk og stenger da vi ikke vil "straffe" produsenter som legger ved store poser og tilstrekkelig med plugg.

Arealmålene som er oppgitt må tolkes som cirka, da formen på teltene ikke gjør dette regnestykket enkelt å gjøre helt eksakt. Målene er ment for å gi en pekepinn på forskjellene mellom teltene. Heller ikke dette blir helt riktig da teltmodellene har forskjellig takvinkel og dermed utnytter gulvplassen i ulik grad. Arealet vil også være avhengig av hvordan teltene blir satt opp.

Eureka K2 XT

K2 XT er en selvstående konstruksjon med fire stenger i kuppel, fem krysningspunkter og utvendig bue over forteltet. Stengene i kuppelen går i kanaler på innerteltet.

Teltet har to innganger. Den ene har et større rom som kan brukes til matlaging. Teltet har meget god plass for to personer og utstyr på vintertur. Tre personer i teltet er heller ikke direkte trangt, men gir mindre bagasjeplass.

Inngangen gjennom det største ytterteltet er dårligst egnet som hovedinngang på grunn av lav høyde. Formen på teltet gjør også at denne siden står best mot vinden. Ytterteltet på denne siden har stormmatter, i motsetning til resten av teltet, hvor en liten glippe mellom bakken og ytterteltet.

Teltet har to ventiler i toppen og to lengre nede. Luftenventilen som står i mot vinden er kun utført med myggetetting og kan verken lukkes eller åpnes helt. Ved sterk vind kombinert med tørr, finkornet snø fyker det inn i forteltet gjennom nettingen. Hele ytterteltet kan fylles med snø under slike forhold. To store veggstykker i innerteltet har glidelås og myggetetting, og kan åpnes for ekstra lufting.

Teltet er godt utstyrt med barduner, men er litt kresent på måten det strammes og settes opp. Om det ikke strammes likt på alle sider kan det oppstå heng i ytterteltet, som da legger seg inntil innerteltet. Veggene i innerteltet har rikelig med lommer og hemper.

Oppbevaringsposen for teltet har stor friksjon på innsiden. Det gjør det nesten umulig å stappe hele teltet ned. Dette blir enklere om posen vrenses, men plassen er minimal.

Eureka K2 XT er et vindstabil, romslig og komfortabelt vintertelt. Teltet er dessuten lett å rigge for pulkbruk.

Eureka K2 XT

Mål: Vekt u/plugg og poser: 5,68 kg Areal innertelt: 4,63 m ² Høyde innertelt: 124 cm Areal yttertelt: 0,41 m ² + 1,27 m ² Høyde inngang til yttertelt: 97 cm	Antall bruksdøgn: 50 Pris: 5990,- Importør: Bjørns kajakk AS & Great Outdoors AS Mer info: www.bjornskajakk.no www.greatoutdoors.no
Positivt: + Lett å rigge for pulkbruk + Tåler mye vind + God lufting + Lomme- løsninger + God plass	Negativt: – Ventil kan ikke lukkes helt

Eureka 5th season

5th season har en selvstående konstruksjon med fire stenger og syv krysningspunkter i kuppelen. Stengene i buen har to ulike lengde og fargekombinasjoner. De som skal stå på siden er kraftig forbygd. Fargene samsvarer med festepunktet. Videre har det en utvendig bue over det største rommet i ytterteltet. I motsetning til de andre teltene har dette utvendige og frittstående stenger som klipses til ytterteltet med et hav av klips. Klipsene er hardføre og kan lukkes. Stengene er kraftige, og på grunn av konstruksjonen får de ekstra lengde i forhold til teltstørrelsen. Resultatet er en stangpakke som veier over to kilo, og et telt som tåler mye vind. Teltet har to innganger, hvorav den ene har et større rom for utstyr. Vi foretrekker å bruke det minste forteltet som hovedinngang da dette gjør tilkomsten til innerteltet lettere. Det store rommet brukes til kjøkken og oppbevaring. Innerteltet er spekket med muligheter for å oppbevare utstyr i lommer og loft.

Ytterteltet har stormmatter på kortsidene. På langsiden går duken helt ned og faktisk under innerteltet. Slik unngås problem med trekk og snø som fyker inn under duken og opp på innerteltet. Teltet har to luftenventiler i toppen. Begge har myggetetting, og kan stenges helt. Vi opplever luftingen som grei, men "lillebror" K2 XT er bedre.

Også dette teltet er mulig å ha "halvveis" oppslått i pulken ved å ha stengene inne i klipsene. Rette stenger kan være tredd i alle klipsene, mens de bøyde kun bør være innsatt på den ene siden. Stengene sikres i maljefestet på det ene festepunktet. Klipsene som ikke skal betjenes kan sikres med tape så de ikke kan åpnes. Ved oppsett i ekstrem vind kan en person gå inn i teltet og holde det oppe, mens den andre fester stengene. Teltet er levert med en litt liten pose som har stor friksjon. Også her hjelper det å vrenge den.

Eureka 5th season

Mål: Vekt u/plugg og poser: 5,68 kg Areal innertelt: 3,28 m ² Høyde innertelt: 120 cm Areal yttertelt: 0,92 m ² + 1,62 m ² Høyde inngang til yttertelt: 110 cm	Antall bruksdøgn: 25 Pris: 6.590,- Importør: Bjørns kajakk AS & Great Outdoors AS Mer info: www.bjornskajakk.no www.greatoutdoors.no
Positivt: + Lett å rigge for pulkbruk + Meget vindstabil i alle retninger + Lommeløsninger	Negativt: – Vekt

MSR Asgard HP

MSR Asgard er en selvstående konstruksjon. Innerteltet settes først opp med tre stenger, som tres inn i helseydde stangkanaler, og krysser kun i ett punkt. I tillegg omslutes teltet av en stangbue, som ligger horisontalt, halvveis mellom bakken og toppen av teltet. Ytterteltet klipses på til slutt.

Denne buen spenner også ut endene av ytterteltet, og gir i tillegg svært god utnyttelse av innerteltet i lengderetning. Stangkanalene er sydd igjen i den ene enden, og stengene festes i maljer i den andre. Ytterduken klipses på til slutt. Det trengs kun én plugg i hver kortende for å spenne ut ytterteltene. Teltet har likevel åtte plugg- og bardunfester, noe som sikrer stabiliteten. Pluggene er lagt i en hard aluminiumslegering. Sterke nok til å bli hamret ned i frossen mark, men knekker gjerne før de bøyer seg.

MSR Asgard har helt symmetrisk form, med ett yttertelt i hver kortende hvor kokeapparat kan brukes med forsiktighet. Hvert yttertelt har grei plass til én person sitt vinterutstyr. Teltet skal romme 2-3 personer. Det er akkurat plass til to liggeunderlag på gulvet. Som tremannstelt er det kun egnet i situasjoner hvor vektfokus er prekært, og oppholdet kort. Vi har dessverre ikke fått de kraftigste vindkulene i testperioden, men lite tyder på at sterk vind skal være et problem for en godt bardunert MSR Asgard.

Det største ankepunktet mot teltet er ventilasjonen. Den eneste plassen for utlufting er via glidelåsene i ytterteltet, eller i glippa mellom ytterteltet og bakken. Det er vanskelig å få varm og fuktig luft ut, med hovedventilasjon langs gulvet, og det blir etter hvert svært fuktig inne. Teltet får ellers pluss for god oppbevaringspose, med stor åpning og skikkelig reimer for stramming.

MSR Asgard HP

Mål: Vekt: 3,35 kg Areal innertelt: 2,9 m ² Høyde innertelt: 112 cm Areal yttertelt: 0,7 m ² + 0,7 m ² Høyde inngang til yttertelt: 90 cm	Antall bruksdøgn: 20 Importør: Vertikal AS Mer info: www.vertikal.no Pris: 6.999,-
Positivt: + Selvstående + Vindstabil + God plassutnyttelse i innertelt	Negativt: – Dårlig ventilasjon

Mt hardwear Trango 3.1

Dette er en selvstående konstruksjon med fire stenger og sju krysningspunkter, tillegg til en innvendig bue over det største rommet i ytterteltet. Teltet har to innganger. Det største rommet i ytterteltet har god plass, grei takhøyde og kan brukes til matlaging. Begge inngangene kan fint brukes som hovedinngang. Teltet har plass til to personer på vintertur om man har en viss utstyrskontroll. Innerteltet er godt utstyrt med lommer og hyller, men mangler lufterventiler ut i det fri. Man er prisgitt luftinnsiget i glippen mellom bakke og yttertelt. Den er så høy at snøfokk blir et problem om det ikke spas godt opp etter kantene. Resultatet blir dårlig lufting og mye fuktighet.

Stengene i kuppelen festes til innerteltet med plastklips. Klipsene i krysningspunktene kan lukkes, resten er åpne. Det er vanskelig å kombinere med å legge teltet i pulken med stengene i. Enkleste hurtigoppsett fås ved å tape igjen åpne klips med elektrikkertape. Lukkbare klips brukes som de er. Teltstengene henger seg noe opp i de tapede stangskjøtene. Det er mer arbeid, men bedre, å bytte ut plastklipsene med tau som stengene treies inn i. Ytterteltet har åpne plastklips på innsiden, som skal hektes på stengene ved oppsetting. Disse hektes seg ofte opp under oppsett i sterk vind. De kan like godt tapes igjen og ikke brukes, eller fjernes helt. Dette har gått fint, selv om ytterteltet da bare ligger oppå stengene. Ytterteltet klipses til pluggfestene på innerteltet med plastklips på åtte steder. Klipsene har en tendens til å sprekke, og det er lurt å sikre med tau på to steder. Kjenner man teltet godt kan man sette fast ytterteltet med tau på alle festepunkter og slå opp hele boligen i en operasjon.

Mt Hardwear Trango 3.1

Mål:

Vekt: 5,12 kg
Areal innertelt: 3,84 m²
Høyde innertelt: 125 cm
Areal yttertelt: 0,55 m² + 1,52 m²
Høyde inngang til yttertelt: 110 cm

Antall bruksdøgn:

50 fordelt på to telt.
Pris: 6.999,-
Importør: Portland Norge AS
Mer info:
www.mountainhardwear.no

Positivt:

+ Vindstabilitet, også i sidevind.
+ Lommeløsninger

Negativt:

– Ingen ventilasjonsåpninger
– Svak plastkobling mellom pluggfester og yttertelt.
(Utbedret på nye modeller)

The North Face Ve25

Ve25 er et selvstående 3-manns dometelt. Det har fire stenger i kuppelkonstruksjon, en stang over den største inngangen og fem krysningspunkter. Stengene i kuppelen går i romslige kanaler utenpå innerteltet. Kanalene er forsterket i krysningspunktene. Stanga over forteltet går i en kanal i ytterteltet. Innerteltet har godt med lommer for oppbevaring av utstyr og detaljer som selvlysende glidelåshoder.

Teltet har to innganger hvorav den ene har et større rom for utstyr. Rommet er egnet for matlaging. Inne er det meget god plass til to personer på vintertur, tre om det kniper og man har kontroll på utstyr. Vi har stort sett brukt det største ytterteltet som hovedinngang. Åpningen er på siden av ytterteltet, slik at den ene halvdel kan brukes som kjøkken. I den andre halvdel har en liten kuldegrop gjort tilkomsten enklere. Inngang nummer to har ikke samme høyde som de andre teltene i testen og er ikke en naturlig hovedinngang. Teltet har stormmatter ved inngangene, men ikke på siden. Det gir god lufting, men også muligheten for å få snøfokk mellom inner- og ytterteltet. Teltet har to lufterventiler høyt oppe på kuppelen. Disse har myggnetting, som lar seg åpne helt, og borrelåslukking på utsiden muliggjør stenging. Ytterteltet er laget i lett og sterkt materiale som ikke viser tegn til slitasje.

Ytterteltet er godt utstyrt med barduner og lar seg relativt lett sette opp slik at det ikke kommer i kontakt med innerteltet. På innerteltet er det festet en svampaktig foam. Denne sørger hele tiden for en viss avstand mellom inner- og yttertelt på de største flatene. Ytterteltet festes til endepunktene på stengene, et klips på toppen av innerteltet og rundt stangkanalene med borrelås. Teltet lar seg lett rigge for pulkbruk, og er et forseggjort produkt, med god slitestyrke og mye plass.

The North Face Ve25

Mål:

Vekt u/plugger, poser: 4,95 kg
Areal innertelt: 4,14 m²
Høyde innertelt: 125 cm
Areal yttertelt: 0,52 m² + 0,93 m²
Høyde inngang til yttertelt: 83 cm

Antall bruksdøgn: over 50

Pris: 6.999,-
Importør: Outdoor AS
Mer info: www.outdoor.no

Positivt:

+ Lett å rigge for pulkbruk
+ Tåler mye vind
+ God plass
+ Slitestyrke

Negativt:

– Ingen ting notert utover ulempene omtalt innledningsvis.